

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«ПОГОДЖЕНО»

Директор навчально-наукового
інституту економіки та
управління

_____ В. П. Клочан
«__» _____ 2018 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
_____ Д. В. Бабенко
«__» _____ 2018р.

Декан обліково-фінансового
факультету

_____ О. М. Вишневська
«__» _____ 2018 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ФАХУ «фінанси,
банківська справа та страхування»**

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання (II курс)
на 2018-2019 навчальний рік

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітній ступінь «Бакалавр»

Кваліфікація: бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування

Кафедра фінансів, банківської справи та
страхування

Курс II

Семестр 4

Миколаїв
2018

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.03.2017 р. (протокол № 8).

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування обліково-фінансового факультету ННІ економіки та управління Миколаївського національного аграрного університету.

Протокол № 19 від «13» 06. 2018 р.

Завідувач кафедри

д-р екон. наук, професор

Н.М. Сіренко

Робоча програма схвалена науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету ННІ економіки та управління Миколаївського національного аграрного університету.

Протокол № 10 від «15» 06.2018 р.

Голова науково-методичної комісії,

канд. екон. наук, доцент

Ю.Ю. Чебан

1. ВСТУП

Навчальна практика з фаху здобувачів вищої освіти кафедри фінансів, банківської справи та страхування обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікації «бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування» і має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь.

Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного достатнього обсягу практичних фінансових знань і умінь. Під час навчальної практики з фаху поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, накопичується та аналізується фактичний матеріал для виконання індивідуальних робіт.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом НПП кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Призначення навчальної практики з фаху – закріпити знання та практичні навички, набуті під час вивчення профілюючих дисциплін, ознайомити із сучасним станом державного фінансового менеджменту, вітчизняних державних і комунальних підприємств (установ, організацій), їх фінансово-економічною діяльністю та основними проблемами. На навчальній практиці з фаху здобувачів вищої освіти ознайомлюються з механізмами вирішення фінансово-економічних та управлінських проблем й завдань на прикладі конкретних матеріалів.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на основі передових знань і технологій, з використанням сучасних інформаційних можливостей створених при кафедрі фінансів, банківської справи та страхування МНАУ: Навчально-наукової лабораторії «Навчальний банк», а також проведення тренінгів (лекцій) за участю НПП кафедри.

У даній Програмі розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків навчальної практики з фаху здобувачів вищої освіти кафедри фінансів, банківської справи та страхування обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ФАХУ «Фінанси, банківська справа та страхування»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітній ступінь «Бакалавр»

Семестр 4

Кількість кредитів — 6,0

Загальна кількість годин — 180 год.

Форма підсумкового контрольного заходу — недиференційований залік.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

3.1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна практика з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» є невід'ємною складовою освітнього процесу і важливим засобом підготовки кваліфікованих фахівців для фінансових і фіскальних органів держави, логічним продовженням навчальних курсів та складовою частиною процесу підготовки майбутніх фахівців з фінансів, банківської справи та страхування. Навчальна практика здобувачів вищої освіти, котрі навчаються на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування обліково-фінансового факультету, проходить в межах Миколаївського національного аграрного університету на робочих місцях спеціалістів за фінансово-економічним профілем діяльності та менеджерів різних рівнів з використанням матеріалів навчальної лабораторії «Навчальний банк», а також проведення тренінгів (лекцій) за участю провідних НППІ кафедрі фінансів, банківської справи та страхування.

Мета практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» полягає у набутті здобувачами вищої освіти практичного досвіду фінансової діяльності та закріпленні й поглибленні набутих під час теоретичного навчання знань з теоретично-методичних аспектів функціонування державної фінансової системи, бюджетних установ та організацій; здобуття навичок самостійної практичної роботи у сфері фінансово-економічної діяльності; ознайомлення з конкретною роботою державного інспектора, аудитора, фінансового менеджера, керівників підрозділів.

Основними завданнями у процесі проходження навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувачів вищої освіти є: ознайомлення зі структурою фінансових і фіскальних органів держави, бюджетної установи в процесі здійснення її основної діяльності, організацією фінансів місцевого господарства; ознайомлення здобувачів вищої освіти з фінансовим законодавством та нормативно-правовими актами, його станом та проблемами з питань державних і місцевих фінансів, ведення основної фінансової роботи місцевих підприємств, їх стратегією, технологією, особливостями функціонування; уміння провадити виконання державного і місцевого бюджетів; розподіляти доходи бюджету між ланками бюджетної системи; складати розпис бюджету; провадити виконання видаткової частини бюджету та обслуговування розпорядників бюджетних коштів; здійснювати перевірку звітності підприємств, установ та організацій; оформляти

матеріали ревізій (перевірок) і протоколи про адміністративні порушення; проводити вилучення коштів, взаємозаліки, взаємні розрахунки між ланками бюджетної системи; розглядати скарги підприємств, організацій, громадян з питань фінансової роботи та дій службових осіб, давати консультації щодо застосування законодавчих і нормативно-правових актів; складати звіти, інформаційні матеріали та пояснювальні записки до них; проводити аналіз доцільності надання та ефективності використання бюджетних коштів; проводити звірки облікових даних; аналіз підходів, методик та методів, які використовують на підприємстві; аналіз фінансової діяльності комунального підприємства; проведення необхідних досліджень, розрахунків та аналізу фінансово-господарської діяльності; набуття навиків презентації отриманих результатів; ознайомлення з особливостями діяльності на різних ділянках роботи, а саме: у сфері стратегічного та оперативного планування, аналізу діяльності, управління активами, забезпеченням ліквідності та платоспроможності, особливостями обліку та звітності, формування системи оподаткування тощо.

Навчальна практика з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» використовується практикантом для виявлення практичних проблем з метою формування напрямів подальшої наукової роботи та написання кваліфікаційних робіт. Усі техніко-економічні розрахунки та дослідження, передбачені програмою, здобувачів вищої освіти виконують самостійно під керівництвом керівників практики від кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Зміст навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувачів вищої освіти визначається переліком і тематикою навчальних дисциплін, які є обов'язковими для спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Кількість часу, відведеного на опрацювання питань на кожен частину навчальної практики з фаху, визначається в установленому порядку.

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ФАХУ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Кількість днів для виконання	Змістовні модулі практики
1 дні	Початок навчальної практики з фаху
4 днів	Тренінг «Практика фінансів місцевого господарства у взаємозв'язку з бюджетом міста Миколаєва»
4 дні	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення тренінгу
4 днів	Тренінг «Практика організації податкової роботи державної податкової служби і великого платника податків та оцінка виконання бюджету м. Миколаєва за податковими надходженнями»
4 дні	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення тренінгу
5 днів	Тренінг «Практика організації бюджетного процесу в місті Миколаєві»
4 дні	Контроль набутих знань за результатами проведення тренінг-практики

3.2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Основним навчально-методичним документом, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики здобувачів вищої освіти на визначених базах практики є наскрізна програма практики.

Організація і проведення навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувачів вищої освіти здійснюється на основі робочої навчальної програми проходження навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування».

3.2.1 БАЗА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Визначення баз практики здійснюється адміністрацією закладу вищої освіти. Основною вимогою до баз практики є їх здатність забезпечити виконання програми практики.

Базою навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» є навчально-наукова лабораторія «Навчальний банк», створена при кафедрі «Фінансів, банківської справи та страхування» МНАУ.

3.2.2 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання № 1

Вивчити законодавчі та нормативні документи, які регламентують діяльність фінансових та державних органів.

Завдання № 2

Ознайомлення з функціональними обов'язками працівників структурних підрозділів фінансових та державних органів.

Завдання № 3

Набути навичок користування бази даних, яку використовують в своїй діяльності фінансові та державні органи.

3.2.3 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрусь О. Податковий кодекс: про всі зміни / [О. Андрусь, Т. Войтенко, Я. Кавторєва та ін.]. — Х. : Фактор, 2011. — 160 с.
2. Бечко П.К. Основи оподаткування / П.К. Бечко, О.А. Захарчук : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] . — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 168 с.
3. Прогнозування макроекономічних наслідків впровадження Податкового кодексу України / [за ред. Ф.О. Ярошенка]. — К. : ДННУ Акад. фін. управління, 2010. — 368 с.
4. Синчак В.П. Система оподаткування у сільському господарстві України: теорія, методологія та практика : моногр. - Хмельницький : ХУУП, 2008. - 476 с.
5. Соколовська А.М. Основи теорії податків / А.М Соколовська : навч. посібн. — К. : Кондор, 2010. — 326 с.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час проходження практики здобувач вищої освіти має ознайомитися з головними характеристиками фінансових та фіскальних органів, виконати завдання практики .

До кожної частини практики додаються: схематичне зображення фінансового чи фіскального органу; заповнені форми декларацій, розрахунків та інші додаткові матеріали; презентації студентом основних положень трьох частин практичних тренінгів. За кожним структурним напрямом практичного тренінгу мають бути виявлені основні недоліки роботи та розроблені напрями підвищення ефективності діяльності фінансових чи фіскальних органів.

Основні вимоги до організації і проведення практичних тренінгів, виконання розрахунків, матеріалів практики та презентації здобувачем вищої освіти основних положень трьох частин практичних тренінгів, які входять до програми практики.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти має ознайомитися з основами фінансового законодавства, виконати завдання навчальної практики з фаху та публічно презентувати основні результати роботи по кожному практичному тренінгу.

Робота практиканта з виконання програми контролюється НПП кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Практикант повинен дотримуватися режиму роботи та правил внутрішнього розпорядку навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування».

Виконання кожної частини навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» завіряється підписом керівника практики з виставленням проміжної оцінки за 100-бальною шкалою МНАУ із подальшим переведенням її у національну шкалу оцінок. По закінченні навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувачу вищої освіти виставляється загальна оцінка («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка характеризує обсяг знань і навичок отриманих здобувачем вищої освіти за час проходження практики, сумлінність виконання програми навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування».

Звільнення від навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» за сімейними обставинами або іншими поважними причинами на один або кілька робочих днів допускається виключно за заявою практиканта та з дозволу завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Загальний контроль за ходом навчальної практики здійснює завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, а також декан обліково-фінансового факультету.

Поточний та підсумковий контроль передбачає облік ходу навчальної практики кожного здобувача вищої освіти, котрий відображається в журналі та підтверджується безпосередніми керівниками практики. Кінцевою формою контролю є підведення підсумків з навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування».

Оцінка проходження навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» складається із суми балів, які виставляються керівниками практики на основі розгляду матеріалів практики.

Здобувач вищої освіти може претендувати на отримання відмінної оцінки лише за наявності підготовлених до друку та опублікованих тез за тематикою, що відповідає науково-дослідній роботі кафедри.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумкова оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних матеріалів з виробничої практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування», які характеризують успішність і рівень знань здобувача вищої освіти. З метою об'єктивної оцінки знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти під час навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування», її поточні і підсумкова оцінки проводиться з урахуванням критеріїв, які наведені нижче.

Підсумкова оцінка за навчальну практику з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та в залікову книжку здобувача вищої освіти й враховується при визначенні середнього бала здобувача вищої освіти, розміру стипендії разом з оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

У разі неподання матеріалів з навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування», або одержання незадовільної підсумкової оцінки за результатами навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» здобувач вищої освіти направляється на повторне проходження практики. У разі остаточної незадовільної оцінки вирішується питання про неможливість його подальшого навчання на обліково-фінансовому факультеті Миколаївського національного аграрного університету.

Підсумки навчальної практики з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» обговорюються на засіданні кафедри фінансів, банківської

справи та страхування, а загальне підведення підсумків практики здійснюється на засіданні Вченої ради обліково-фінансового факультету.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок здобувача вищої освіти, набутих на навчальній практиці з фаху «Фінанси, банківська справа та страхування», встановлюється за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням її у національну шкалу оцінок.

Переведення балів підсумкової оцінки МНАУ у традиційну національну оцінку та шкалу ECTS здійснюється за такою схемою:

Система оцінювання проходження навчальної практики з фаху за шкалою ECTS

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка в балах	Традиційна оцінка
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок.	96-100	Відмінно
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками.	86-95	
C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок.	71-85	Добре
D	Задовільно – непогано, але з незначною кількістю недоліків.	60-70	Задовільно
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії.	60	
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як досягти мінімального критерію.	50-59	Незадовільно
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота.	менше 50	

Оцінки здобувачам вищої освіти виставляються так:

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90-100
BC	Добре	75-89
DE	Задовільно	60-74
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

Робочу програму розробили:

д-р екон. наук, професор

Н.М. Сіренко

канд. екон. наук, доцент

А.В. Бурковська

